

## شکوه آفرینش

### پشه

امام صادق علیه السلام درباره آفرینش پشه می فرماید:

خداوند [در قرآن کریم] به پشه مثال زده است، با اینکه از نظر جسم بسیار کوچک است. [اما باید گفت] این حشره از نظر ساختمان، همان دستگاه هایی را دارد که بزرگ ترین حیوانات [خشکی]؛ یعنی فیل دارد. افزون بر آن، دو عضو دیگر [شاخک ها و بال ها] در پشه است که فیل ندارد.

خداوند با این مثال، ظرافت آفرینش را برای مؤمنان بیان می کند تا انسان با تفکر درباره این موجود به ظاهر ضعیف، ولی با آفرینشی شبیه فیل، بیش از پیش به عظمت آفریدگار یکتا و توانایش پی ببرد. خرطوم پشه همانند خرطوم فیل، توخالی است و با نیرویی مخصوص، خون را به درون خود جذب می کند. این لوله مانند ظریف ترین سرنگ ها عمل می کند و سوراخ درون آن بسیار باریک است.

خدا نیروی جذب و دفع و هضم و همچنین دست و پا و چشم و گوش مناسب به پشه داده و بال هایی به او مرحمت کرده است تا در طلب غذا پرواز کند. سرعت به هم خوردن بال های پشه به اندازه ای است که حرکت آنها را با چشم نمی توان دید.

هوشیاری زیاد این حشره، به او امکان می دهد تا موقعیت خطر را به خوبی احساس کند و به سرعت خود را از منطقه خطر دور سازد و عجیب است که در عین کوچکی اش، بزرگ ترین حیوانات را ناتوان می کند.

علی علیه السلام در نهج البلاغه، درباره آفرینش شگفت انگیز پشه می فرماید:

اگر همه موجودات زنده جهان جمع شوند و دست به دست هم بدهند، هرگز توانایی ایجاد پشه ای را ندارند، بلکه عقل هایشان در راه یافتن به اسرار آفرینش این حیوان متحیر می ماند و نیروهاشان پایان می گیرد و سرانجام پس از تلاش، شکست می خورند و اعتراف می کنند که در برابر آفرینش، پشه ای درمانده اند.

پیام متن:

۱. انسان ها از آگاه شدن به اسرار آفرینش پشه نیز ناتوانند.

۲. عضوهای بدن موجودی کوچک همچون پشه، با آنچه فیل دارد، برابر است.

### مگس - حشره

بنا بر یافته های پژوهشگران در زمینه فیزیولوژی موجودات زنده و فعالیت های بیولوژیکی و حیاتی حشره های کوچکی مانند مگس، ساختمان مغز یک مگس و سلسله اعصاب و دستگاه گوارش او، به مراتب از ساختمان مجهزترین هواپیماها برتر است و هرگز نمی توان این دو را با هم مقایسه کرد. افزون بر آن، مسئله حیات و حس و حرکت موجودات زنده و نمو و تولید مثل آنها هنوز برای همگان به صورت معما باقی مانده است.

به گفته دانشمندان علوم طبیعی، چشم های بسیار کوچک برخی از حشره ها، خود، ترکیبی از صدها چشم است که مجموعه آنها را «چشم مرکب» می نامند. با فرض اینکه انسان بتواند از مواد بی جان، سلول زنده ای بسازد، چگونه می تواند صدها چشم کوچک را - که هر کدام

از آنها دوربین ظریف و طبقه ها و دستگاه هایی دارند - کنار هم بچیند و رشته ارتباطی آنها را در مغز حشره پیوند دهد و اطلاعات را به وسیله آنها به مغز حشره منتقل سازد و حشره بتواند در زمان مناسب، به آنچه در اطراف او رخ می دهد، واکنش نشان دهد.

آفرینش همه تنبیه خداوند دل است      دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار

پیام متن:

۱. بشر هنوز به معماهای موجود در آفرینش ساختمان مغز مگس و سلسله اعصاب و دستگاه گوارش او، پی نبرده است، و این امر، از ناچیز بودن علم انسان در برابر علم بی پایان خداوند، خبر می دهد.

۲. چشم برخی حشره ها، مرکب از صدها چشم دیگر است که در ساختمان آن، انسان را در برابر آفریدگار آن، خاشع می سازد.

## عنکبوت

هر حیوان و حشره ای برای خود خانه و لانه ای دارد، ولی هیچ یک از این خانه ها به سستی خانه عنکبوت نیست. لانه عنکبوت که از تعدادی تارهای بسیار نازک ساخته شده است، نه دیواری دارد و نه سقفی. مصالح آن نیز به قدری سست و بی دوام است که در برابر هیچ حادثه ای مقاومت نمی کند و با نسیمی، تار و پودش درهم می ریزد. با این حال، همین خانه بی بنیان، برای عنکبوت، هم مرکز استراحت است و هم دامی است برای صید حشره ها و رسیدن به غذا. به تعبیر شاعر:

رزق را روزی رسان پر می دهد      بی مگس کی زنده ماند عنکبوت

خانه عنکبوت و تارهای او با اینکه در سستی، ضرب المثل است، خود از شگفتی های آفرینش به شمار می رود که دقت در آن، آدمی را با عظمت و قدرت آفریدگار آشناتر می کند. تارهای عنکبوت، از مایع لزجی ساخته می شود که در حفره های بسیار کوچکی به اندازه سر سوزن، در زیر شکم او قرار دارد. این مایع، ترکیب خاصی دارد که هرگاه در مجاورت هوا قرار گیرد، سخت و محکم می شود.

عنکبوت آن را به وسیله چنگال مخصوصش از این حفره ها بیرون می کشد و تارهای خود را از آن می سازد. هر عنکبوت قادر است با همین مایع بسیار اندک که در اختیار دارد، حدود پانصد متر از این گونه تارها بتند. عجیب اینکه، گاهی این تارها هر کدام از چهار رشته و هر رشته ای از ده ها رشته دیگر تشکیل شده است که هر کدام از سوراخ بسیار کوچکی که در بدن اوست، بیرون می آید.

برخی دانشمندان مدعی هستند تاکنون، بیست هزار نوع عنکبوت شناخته شده است که هر کدام نیز ویژگی های خاص خود را دارند.

پیام متن:

۱. لانه عنکبوت در عین سست بودن، یکی از شگفتی های آفرینش است که دست قدرت خداوند، آن را پدید می آورد.

۲. تارهای عنکبوت از مایع لزجی که در حفره های بسیار کوچکی زیر شکم او قرار دارد، درست می شود که یکی از زیبایی های آفرینش و نشانه قدرت آفریدگار هستی است.